

SKLEPI

SKLEP SVETA (SZVP) 2015/2096

z dne 16. novembra 2015

o stališču Evropske unije glede osme konference za pregled Konvencije o prepovedi izpopolnjevanja, proizvodjanja in ustvarjanja zalog bakteriološkega (biološkega) in toksičnega orožja ter o njegovem uničenju (BTWC)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, ki je med drugim usmerjena v krepitev Konvencije o prepovedi izpopolnjevanja, proizvodjanja in ustvarjanja zalog bakteriološkega (biološkega) in toksičnega orožja ter o njegovem uničenju (BTWC), v nadaljnji razmislek o preverjanju izvajanja BTWC, podporo univerzalizaciji BTWC in njenemu izvajanju na nacionalni ravni, tudi s kazensko zakonodajo, ter doslednejše spoštovanje Konvencije.
- (2) Varnostni svet Združenih narodov (v nadaljnjem besedilo: VSZN) je 28. aprila 2004 soglasno sprejel Resolucijo 1540 (2004), v kateri je širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev opredeljeno kot grožnja mednarodnemu miru in varnosti. Izvajanje določb navedene resolucije prispeva k izvajanju BTWC.
- (3) VSZN je 26. avgusta 1988 sprejel Resolucijo 620 (1988), v kateri je med drugim pozval generalnega sekretarja, naj se s preiskavami nemudoma odzove na obtožbe o morebitni uporabi kemičnega in bakteriološkega (biološkega) ali toksičnega orožja, ki bi lahko pomenila kršitev Protokola o prepovedi uporabe dušljivih, strupenih ali drugih plinov v vojni ter bakterioloških načinov bojevanja (v nadaljnjem besedilu: ženevski protokol iz leta 1925). Generalna skupščina je 20. septembra 2006 sprejela globalno strategijo Združenih narodov za boj proti terorizmu, priloženo k Resoluciji 60/288 z dne 8. septembra 2006, v kateri države članice Združenih narodov (ZN) generalnega sekretarja pozivajo k posodobitvi evidenc strokovnjakov in laboratorijev ter tehničnih smernic in postopkov, ki so mu na voljo za pravočasne in učinkovite preiskave domnevne uporabe takšnega orožja.
- (4) Svet je 27. februarja 2006 v zvezi z BTWC sprejel Skupni ukrep 2006/184/SZVP⁽¹⁾, katerega cilja sta spodbujanje univerzalnosti BTWC in podpora njenemu izvajanju v državah pogodbenicah, s čimer naj bi zagotovili, da bi države pogodbenice mednarodne obveznosti iz BTWC prenesle v nacionalno zakonodajo in upravne ukrepe.
- (5) Vzporedno s Skupnim ukrepom 2006/184/SZVP je Evropska unija sprejela Akcijski načrt glede biološkega in toksičnega orožja⁽²⁾, v katerem so se države članice zavezale, da bodo aprila vsako leto ZN predložile poročilo o ukrepih za krepitev zaupanja in da bodo generalnemu sekretarju ZN zagotovile sezname ustreznih strokovnjakov in laboratorijev, da bi olajšali preiskave domnevnih uporab kemičnega ali biološkega orožja.
- (6) Svet je 20. marca 2006 sprejel Skupno stališče 2006/242/SZVP⁽³⁾ glede šeste konference za pregled BTWC.

⁽¹⁾ Skupni ukrep Sveta 2006/184/SZVP z dne 27. februarja 2006 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju, v okviru Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 65, 7.3.2006, str. 51).

⁽²⁾ UL C 57, 9.3.2006, str. 1.

⁽³⁾ Skupno stališče Sveta 2006/242/SZVP z dne 20. marca 2006 o revizijski konferenci Konvencije o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) leta 2006 (UL L 88, 25.3.2006, str. 65).

- (7) Svet je 10. novembra 2008 v zvezi z BTWC sprejel Skupni ukrep 2008/858/SZVP ⁽¹⁾, katerega cilji so spodbujanje univerzalnosti BTWC, podpora njenemu izvajanju v državah pogodbenicah, spodbujanje držav pogodbenic k predložitvi izjav o ukrepih za krepitev zaupanja in podpora medsejnemu procesu v okviru BTWC.
- (8) Svet je 18. julija 2011 sprejel Sklep 2011/429/SZVP ⁽²⁾ o stališču Unije na sedmi konferenci za pregled BTWC.
- (9) Na sedmi konferenci za pregled BTWC je bila sprejeta odločitev, da se mandat enote za podporo izvajanju podaljša za nadaljnjih pet let (2012–2016), njene naloge pa razširijo na izvajanje sklepa o ustanovitvi in upravljanju zbirke podatkov o prošnjah za pomoč in ponudbah pomoči ter na pospeševanje s tem povezane izmenjave informacij med državami pogodbenicami, po potrebi pa tudi na podporo državam pogodbenicam pri izvajanju sklepov in priporočil sedme pregledne konference.
- (10) Na sedmi pregledni konferenci je bilo sklenjeno, da bo osma pregledna konferenca potekala v Ženevi najpozneje leta 2016 in da je na njej treba pregledati delovanje BTWC, med drugim ob upoštevanju:
- (i) novih znanstvenih in tehnoloških dosežkov, pomembnih za BTWC;
  - (ii) napredka držav pogodbenic pri uresničevanju obveznosti iz BTWC;
  - (iii) napredka pri izvajanju sklepov in priporočil, sprejetih na sedmi pregledni konferenci.
- (11) Svet je 23. julija 2012 v zvezi z BTWC sprejel Sklep 2012/421/SZVP ⁽³⁾, katerega cilji so spodbujanje univerzalnosti BTWC, podpora njenemu izvajanju v državah pogodbenicah, spodbujanje držav pogodbenic k predložitvi izjav o ukrepih za krepitev zaupanja in podpora medsejnemu procesu v okviru BTWC.
- (12) Primerno je, da se pred prihodnjo konferenco za pregled BTWC, ki bo potekala novembra in decembra 2016, stališče Unije posodobi –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Unija si pred in med osmo konferenco za pregled Konvencije o prepovedi izpopolnjevanja, proizvodnje in ustvarjanja zalog bakteriološkega (biološkega) in toksičnega orožja ter o njegovem uničenju (BTWC) zlasti prizadeva, da države pogodbenice obravnavajo naslednje prednostne naloge:

- (a) krepitev in ohranjanje zaupanja v skladnost na podlagi vrste posebnih ukrepov iz tega sklepa;
- (b) podporo izvajanju na nacionalni ravni, tudi z intenzivnejšim sodelovanjem z nevladnimi deležniki;
- (c) podporo mehanizmu generalnega sekretarja ZN za preiskovanje primerov domnevne uporabe biološkega orožja in agensov z nadaljnjim razvojem njegovih operativnih zmogljivosti kot načina za krepitev 6. in 8. člena BTWC ter
- (d) spodbujanje univerzalnosti BTWC.

⁽¹⁾ Skupni ukrep Sveta 2008/858/SZVP z dne 10. novembra 2008 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 302, 13.11.2008, str. 29).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2011/429/SZVP z dne 18. julija 2011 o stališču Evropske unije na sedmi konferenci držav pogodbenic o pregledu Konvencije o prepovedi izpopolnjevanja, proizvodnje in ustvarjanja zalog bakteriološkega (biološkega) in toksičnega orožja ter o njegovem uničenju (BTWC) (UL L 188, 19.7.2011, str. 42).

⁽³⁾ Sklep Sveta 2012/421/SZVP z dne 23. julija 2012 v podporo Konvenciji o biološkem in toksičnem orožju (BTWC) v okviru Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 196, 24.7.2012, str. 61).

Cilji Unije so pregled delovanja BTWC in medsejnega procesa v obdobju 2012–2015, spodbujanje konkretnih ukrepov ter preučitev možnosti za nadaljnjo krepitev BTWC. Zato bo Unija na osmi pregledni konferenci v letu 2016 v sprejetje predložila konkretne predloge.

Člen 2

Unija v zvezi s cilji iz člena 1:

- (a) prispeva k celovitemu pregledu delovanja BTWC na osmi pregledni konferenci, vključno z uresničevanjem zavez držav pogodbenic na podlagi BTWC, ter poteka in rezultatov medsejnega programa v obdobju 2012–2015;
- (b) v obdobju med osmo in deveto pregledno konferenco spodbuja izvajanje novega vsebinskega delovnega programa, v katerem se bodo z izboljšanjem pogojev za nadaljnji napredek v okviru tega delovnega programa odpravile omejitve predhodnih medsejnih programov, da bi okrepili učinkovitost BTWC;
- (c) podpira deveto konferenco za pregled BTWC, ki naj bi potekala najpozneje leta 2021;
- (d) si na podlagi okvira, vzpostavljenega v sklopu predhodnih konferenc, prizadeva doseči soglasje za uspešen izid osme pregledne konference in se med drugim zavzema za obravnavo naslednjih ključnih zadev:
  - (i) Unija priznava, da v tej fazi ni soglasja o preverjanju, ki ostaja eden od osrednjih elementov celovitega in učinkovitega režima razorožitve in neširjenja orožja, vendar si prizadeva najti možnosti, s katerimi bi lahko v okviru novega medsejnega programa in širše prispevali h krepitvi zaupanja v skladnost ter k učinkovitemu uresničevanju cilja in namena BTWC. Države pogodbenice bi morale imeti možnost, da skladnost izkažejo tudi z interaktivno izmenjavo informacij (na primer z obveznimi ali prostovoljnimi izjavami) in boljšo preglednostjo glede svojih zmogljivosti, dejavnosti in ukrepov, vključno s prostovoljnimi in drugimi dogovorjenimi ukrepi na kraju samem. Podlaga za to delo so predlogi, predloženi v okviru medsejnega programa v obdobju 2012–2015, in rezultati tega programa;
  - (ii) podpiranje in krepitev, kadar je to potrebno, nacionalnih izvedbenih ukrepov, vključno z zakonodajo na upravnem, pravosodnem in kazenskem področju, ter nadzora nad patogenimi mikroorganizmi in toksini v okviru BTWC; lahko bi razmislili o nadaljnjih ukrepih za izboljšanje izvajanja na nacionalni ravni in sprejeli ustrezne odločitve, in sicer glede ozaveščanja nevladnih deležnikov na nacionalni, regionalni in globalni ravni ter sodelovanja z njimi, kar zadeva njihovo vlogo pri spodbujanju uresničevanja ciljev iz BTWC in njenem izvajanju; nadaljnje podpore sprejetju ustreznih standardov za ukrepe na področju biološke varnosti in biološke zaščite; ozaveščanja ustreznih strokovnjakov v zasebnem in javnem sektorju; programov usposabljanja in izobraževanja za osebe z dostopom do bioloških agensov in toksinov, relevantnih za BTWC; spodbujanja kulture odgovornosti med ustreznimi nacionalnimi strokovnjaki ter prostovoljnega oblikovanja, sprejetja in razglasitve kodeksov ravnanja. Spodbujanje spoštovanja obveznosti iz resolucij VSZN 1540 (2004) in 1673 (2006), kadar je to pomembno za odpravo nevarnosti, da bi se biološko ali toksično orožje kupovalo ali uporabljalo v teroristične namene, vključno z morebitnim dostopom nedržavnih akterjev do materiala, opreme in znanja, ki bi lahko pripomogli k razvoju in proizvodnji biološkega in toksičnega orožja;
  - (iii) univerzalno spoštovanje BTWC s strani vseh držav, pri čemer se države, ki niso njene pogodbenice, pozovejo, naj brez nadaljnega odlašanja pristopijo h BTWC in se pravno zavežejo razorožitvi in neširjenju biološkega in toksičnega orožja; dokler te države ne pristopijo h BTWC, so vabljeni, da se srečani držav pogodbenic BTWC udeležujejo kot opazovalke in prostovoljno izvajajo določbe BTWC, ter se jim priporoči sprejetje akcijskega načrta za univerzalizacijo, ki bi ga usklajevala enota za podporo izvajanju in bi se ocenjeval na namenskih obravnavah v okviru medsejnih srečanj;
  - (iv) zavzemanje za to, da se prepoved biološkega in toksičnega orožja razglasi za vsesplošno zavezujoče pravilo mednarodnega prava, tudi z univerzalizacijo BTWC;
  - (v) prizadevanja za boljšo preglednost in večje zaupanje v skladnost, tudi s potrebnimi in izvedljivimi revizijami sedanjih ukrepov za krepitev zaupanja. Unija je pripravljena prispevati k izboljšanju ukrepov za krepitev zaupanja z določitvijo ukrepov za povečanje njihovega neposrednega pomena za osrednje cilje preglednosti ter preprečevanja sumov in pomislekov. Nadaljnja podpora prostovoljnemu postopku medsebojnega strokovnega

pregleda kot dragocenemu orodju za izboljšanje preglednosti med državami pogodbenicami, pri čemer se poveča zaupanje v skladnost s BTWC in okrepi izvajanje na nacionalni ravni z izmenjavo dobrih praks, ozaveščanjem deležnikov o zahtevah za izvajanje in okrepitevijo mednarodnega sodelovanja na tem področju;

- (vi) okrepitev operativnih zmogljivosti mehanizma generalnega sekretarja ZN za preiskovanje primerov domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja, tudi z razširitvijo nabora usposobljenih strokovnjakov, izobraževanjem ter simulacijskimi in terenskimi vajami; z ločenim delom se lahko dodatno okrepi 6. člen BTWC, posredno pa tudi njen 7. člen;
- (vii) sprejemanje odločitev v okviru 7. člena BTWC glede zagotavljanja pomoči in usklajevanja z ustreznimi organizacijami na zahtevo katere koli države pogodbenice v primeru domnevne uporabe biološkega ali toksičnega orožja, vključno z izboljšanjem nacionalnih zmogljivosti za spremljanje, odkrivanje in diagnostiko bolezni ter javnih zdravstvenih sistemov kot prve obrambne črte;
- (viii) izboljšanje preglednosti glede sodelovanja in pomoči na podlagi 10. člena BTWC ter upoštevanje mandатов, dela in strokovnega znanja drugih mednarodnih organizacij. Unija bo prek različnih programov pomoči še naprej podpirala dejansko izvajanje 10. člena BTWC, še naprej pa si bo prizadevala tudi za skupne dogovore, ki so podlaga za učinkovite ukrepe v zvezi s sodelovanjem v miroljubne namene v okviru BTWC; lahko bi razmislili še o drugih ukrepih v zvezi z izboljšanjem mednarodnega sodelovanja, pomoči in izmenjav na področju bioloških znanosti in tehnologije v miroljubne namene ter v zvezi s spodbujanjem krepitve zmogljivosti na področju spremljanja, odkrivanja in diagnostike bolezni ter omejevanja nalezljivih bolezni; v zvezi s tem bi lahko sprejeli tudi odločitve; Unija bo še naprej podpirala delovanje sedanje zbirke podatkov o sodelovanju in pomoči in si bo po potrebi prizadevala za izboljšanje njene uporabnosti. Med drugim se bodo podprli programi G7 v okviru globalnega partnerstva, zadevni programi Unije in cilji iz agende za globalno zdravstveno varnost, usmerjeni v podporo izvajanju mednarodnih zdravstvenih predpisov ter razorožitvi, nadzoru in varovanju občutljivega materiala, objektov in naprav ter strokovnega znanja, kot je ustrezno;
- (ix) podpora procesu pogostejšega in bolj usmerjenega ocenjevanja pomembnih znanstvenih in tehnoloških dosežkov, ki bi lahko imeli posledice za BTWC; takšen proces bi lahko vključeval vzpostavitev stalne svetovalne točke za znanost in tehnologijo v enoti za podporo izvajanju ter bolj vsebinski postopek pregleda kot osrednji element novega medsejnega delovnega programa, da se bolj celovito in usklajeno zajamejo pomembni dogodki in delo, ki ga opravijo mednarodne akademije in države pogodbenice.

Člen 3

Za okrepitev skladnosti se Unija zavzema za relevantnejše in celovitejše obrazce o ukrepih za krepitev zaupanja, in sicer:

- (a) s preučitvijo letnih poročil o ukrepih za krepitev zaupanja kot rednega orodja za nacionalno poročanje o izvajanju in skladnosti ter nadaljnjim razvojem teh poročil v skladu s tem ciljem;
- (b) z zmanjšanjem preostalih zapletenosti obrazcev o ukrepih za krepitev zaupanja v največji možni meri in odpravo morebitnih dvoumnosti;
- (c) s spodbujanjem enote za podporo izvajanju, da bi z regionalnimi seminarji in usposabljanji o elektronski predložitvi poročil o ukrepih za krepitev zaupanja dejavneje podpirala nacionalne kontaktne točke pri pripravi teh poročil;
- (d) s prizadevanji za povečanje udeležbe pri ukrepih za krepitev zaupanja ter kakovosti in celovitosti teh ukrepov, tj. z izboljšanjem funkcionalnosti elektronskega sistema ukrepov za krepitev zaupanja ter zagotovitvijo dostopa do tega sistema in tozadevnih smernic na spletni strani BTWC v vseh uradnih jezikih ZN.

Člen 4

Unija poleg ciljev iz člena 1 podpira tudi krepitev vloge enote za podporo izvajanju. Še zlasti podpira:

- (a) podaljšanje mandata enote za podporo izvajanju za nadaljnjih pet let;
- (b) vključitev nadaljnjih dejavnosti v mandat enote za podporo izvajanju, da se podpre delo v okviru revidiranega in okrepljenega medsejnega delovnega programa, kot se predlaga v členu 5;

- (c) razvoj učinkovitejšega sistema za pregled znanstvenih in tehnoloških dosežkov ter njihovega vpliva na BTWC, pri čemer se med drugim vzpostavi stalna svetovalna in povezovalna točka za znanost in tehnologijo v okviru enote za podporo izvajanju;
- (d) sprejetje akcijskega načrta za univerzalizacijo, ki bi ga usklajevala enota za podporo izvajanju;
- (e) vlogo enote za podporo izvajanju, kar zadeva pomoč nacionalnim kontaktnim točkam držav pogodbenic pri pripravi in predložitvi poročil o ukrepih za krepitev zaupanja, kot je navedeno v členu 3;
- (f) ustrezno kadrovske okrepitve enote za podporo izvajanju, da bi lahko izpolnila nove cilje in izvajala dejavnosti iz tega člena.

Člen 5

Unija v podporo pregledu in krepitvi medsejnega programa zlasti:

- (a) v okviru novega medsejnega programa podpira naslednje teme, ki bi jih bilo treba obravnavati v času med sejami in/ali v sklopu namenskih delovnih skupin:
  - (i) izvajanje in skladnost na nacionalni ravni;
  - (ii) nadaljnje delo na področju ukrepov za krepitev zaupanja po zaključku osme pregledne konference;
  - (iii) pomoč in sodelovanje na podlagi 7. člena BTWC;
  - (iv) razvoj na področju znanosti in tehnologije;
  - (v) pregled postopka v posvetovalnem odboru;
  - (vi) univerzalizacijo, kot je predlagana v členu 6;
- (b) podpira razvoj nacionalnih regulativnih okvirov za biološko varnost in biološko zaščito; čeprav ustrezni standardi za laboratorije na področju biološke varnosti in biološke zaščite nikakor niso nadomestilo za sistem skladnosti, sprejetje in spodbujanje teh standardov lahko posameznim državam pogodbenicam dolgoročno pomaga pri izpolnjevanju njihovih obveznosti iz BTWC. Ti standardi bi skupaj z drugimi ukrepi lahko bili koristno orodje, ki bi prispevalo k izkazovanju skladnosti; razpravo o tej temi, tudi z zadevnimi laboratoriji, združenji za biološko varnost in industrijo, bi lahko vključili v nov medsejni delovni program;
- (c) podpira prostovoljne medsebojne strokovne preglede v okviru BTWC, pri katerih sodelujejo države pogodbenice; cilj takšnih pregledov je izboljšati izvajanje na nacionalni ravni in zagotoviti skladnost na podlagi izmenjave informacij in boljše preglednosti, na primer glede zmogljivosti, izvedbenih dejavnosti in ukrepov ter namer v zvezi s skladnostjo;
- (d) podpira okrepitev medsejnega procesa z vidika sprejemanja odločitev s preučitvijo vrste možnosti, kot so jasno opredeljena pooblastila za odločanje na posameznih delovnih področjih.

Člen 6

Unija v podporo univerzalnosti BTWC:

- (a) s konkretnimi ukrepi in dejavnostmi podpira sprejetje akcijskega načrta za univerzalizacijo, ki ga usklajuje enota za podporo izvajanju; akcijski načrt lahko vključuje dejavnosti, kot so dogodki za ozaveščanje, skupne demarše, prevodi pomembnih dokumentov in pobude, kot je izmenjava informacij o ponudbah pomoči; ta akcijski načrt bi ocenili in po potrebi spremenili na vsakem srečanju držav pogodbenic;
- (b) podpira organizacijo namenskih sej ali srečanj delovnih skupin v zvezi z univerzalizacijo v okviru medsejnega procesa zaradi usklajevanja dejavnosti za ozaveščanje med različnimi akterji in načrtovanja regionalnih pobud.

Člen 7

Unija podpira prizadevanja za okrepitev mehanizma generalnega sekretarja ZN za preiskovanje primerov domnevne uporabe kemičnega in biološkega orožja, zlasti pa za zagotovitev učinkovitosti določb o mehanizmu in sprejetje praktičnih ukrepov v ta namen, kot je zagotavljanje podpore programom usposabljanja, vključno s prirejanjem vaj in razvojem analitičnolaboratorijskega sistema.

Člen 8

Unija podpira prizadevanja za okrepitev 7. člena BTWC na osmi pregledni konferenci ob upoštevanju prizadevanj na drugih področjih za okrepitev mednarodnih zmogljivosti za odzivanje na izbruhe nalezljivih bolezni.

Člen 9

Ukrepi Unije za namene iz tega sklepa zajemajo:

- (a) predložitev s strani Unije in držav članic na podlagi stališč iz tega sklepa, predlogov za konkretne, praktične in izvedljive rešitve za učinkovito izboljšanje izvajanja BTWC, ki jih na osmi pregledni konferenci preučijo države pogodbenice BTWC;
- (b) po potrebi demarše visokega predstavnika ali delegacij Unije;
- (c) izjave visokega predstavnika ali delegacije Unije pri Združenih narodih pred in med osmo pregledno konferenco.

Člen 10

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 16. novembra 2015

Za Svet
Predsednica
F. MOGHERINI